

aus Ären eegene Reie soe goen, deem deemools d'politesch Verantwortung derfir iwwerholl huet, fir dass dat zu Lëtzebuerg och e geltend Recht muss ginn, well all déi Texter si mat der Zoustëmmung vu Lëtzebuerg gemaach ginn. Dat ass déi eng Remark.

Déi zweet Remark, an do sidd Der och da falsch um Adressat: Wa mer no esou laanger Zäit eréischt dat heiten ëmsetzen, da kënnst Der dat zu 80% erëm eng Kéier Justizministeren imputéieren, déi aus Äre Reie kommen. An ech ka mech gutt erënneren, dass Äre Kollege Laurent Mosar, dee jo de Mëtteg...

► **Une voix.** - En ass dës Woch erëmkomm.

► **M. Félix Braz, Ministre de la Justice.** - ...och bei eis ass, am Ufank vun dëser Legislatur net oft genuch drop hiweise konnt, wéi wichteg et wier, déi Décision-cadre „suédoise“ esou séier wéi méiglech ëmsetzen. En hat all déi Jore virduun a sengen eegene Reie mat där Fuerderung keen Uklang fonnt, well dat ass jo net virugaangen. Do ass strictement näischt geschitt. Ech sinn also trotzdeem frou, haut meng Aarbecht gemaach ze hunn. An de Contenu, deem hutt Der jo deemools mat ënnerstëtzt, Här Mosar, soudass dat heite misst ganz séier geschéien.

Sou vill zu der Geschicht, wou dat doten hierkënn, wien derfir d'Responsabilitéit dréit a wien déi Texter do och ze veräntweren huet.

Dir hutt lech am Fong verrannt, Här Roth, mat de Fuerderungen, déi Der do stellt, wann Der vun der Journalisatioun schwätzt, wann Der vun de Recourse schwätzt, wann Der vun de Sanction-pénalle schwätzt. Ech wëll lech drop opmierksam maachen, dass an Ärer Commission juridique och e Projet ass, quitte dass mer deem an der Mediekommission wäerten diskutéieren, fir se zesummen ze behalen.

Do gëtt et e Projet de loi, deem d'Direktiv wäert ëmsetzen iwwert den Dateschutz am Beräich vun den Données policières et judiciaires. Dat ass d'Direktiv, déi zesumme mam Reglement den europäeschen Dateschutzpaquet ausmécht. En Dokument, zwee Dokumenter, déi jo ënner Lëtzebuerger Présidence 2015 ofschléissend negociéiert gi sinn. Dat ass jo eent vun de grouse Resultater vun eiser Présidence.

Dozou gehéiert eng Direktiv, déi justement am Beräich vun den Données policières et judiciaires d'Dateschutzregele festleet. Dir kënnt lech och erënneren, dass dee Paquet politesch ganz breet gedroe war, en ass am Europaparlament vun der GUE bis eriwuer bei d'EVP eestëmmeg ugeholl ginn. Do gëtt et also eng grouss politesch Adhäsion zu de Regele vun der Direktiv. An déi Direktiv, déi regelt all déi dote Froen.

E kleng Bléck an dee Projet de loi wier also duergaangen, Här Roth, fir erauszefannen, dass souwuel d'Fro vun der Journalisatioun wéi d'Fro vun de Recourse wéi och d'Fro vun de Sanctions pénales an deem Projet do wäerten diskutéiert ginn. An Dir wësst och, dass deem dote Projet de loi zesumme mam Reglement muss virun Enn Mee 2018 a Kraaft sinn. Esou verlaangt et den Datum, deem an deenen Dokumenter steet.

Dir hutt och geschwat vun deem Arrêt vun der Cour de justice, wou Der sot, dat hei wär da quasi de Contraire. Den Här Bodry huet lech scho korrigéiert, well dat, wat den Här Bodry gesot huet, absolutt zoutreëft. Et geet net drëms, au cas par cas de Leit dat ze soen, mä et geet drëms, d'Leit au départ ze informéieren, dass et potenziell kéint geschéien, dass déi Donnéeë géife weidergeleet ginn.

Dat ass de sougenannten „Bara-Arrêt“, mat engem r, den Arrêt Bara, deem iwwregens, Här Roth, vu dass e vum Oktober 2015 stamt, an den europäeschen Dateschutzpaquet nach eragerutscht ass. Dat heescht, d'Direktiv ass konform zu deem Arrêt vum Oktober 2015, well de Schluss vun den Negociatiounen deemools an eiser Présidence war am Dezember 2015, soudass d'Dispositiounen, d'Exigence vun der Cour op deem dote Punkt am europäeschen Dateschutzpaquet dra sinn.

An de Projet de loi 7168, dee mer virun Enn Mee och hei zu Lëtzebuerg mussen en vigueur hunn, huet all déi doten Elementer dran, y compris de Respekt vum Arrêt Bara vun der Cour de justice. Soudass also Är inhaltlech Kritiken alleguerten am Kader vum Projet 7168 wäerte beäntwert ginn, an dat muss een och zesumme liesen.

Haut gi jo och schonn d'Données policières ausgetosch op eng natierlech méi komplizéiert Aart a Weis. Dat soen ech dem Här Kartheiser, deem awer trotzdeem misst unerkennen, dass mat der Ëmsetzung heivun, par rapport zu der Ist-Situatioun - well mir si jo do net bei null, mir sinn haut jo och an enger Situatioun, wou d'Donnéeë kënnen echagéiert ginn -, dës Ëmsetzung eng däitlech Simplificatioun duerstellt. A si huet och d'Ënnerstëtzung souwuel vun der

Polizei wéi vun de Justizautoritéiten, wat an deene Jore virduun net ëmmer méiglech war, well do de Rôle vun der Regierung net zu engem Konsens tëschent béide gefouert huet. Ech si frou haut kënnen ze soen, dass souwuel d'Polizeiautoritéite wéi d'Justizautoritéiten hantert dësem Text stinn, dass mer do konnten en Accord fannen, deem et wäert erlaben, dass a ganz ville Fäll d'Police dat eleng ka maachen.

Natierlech, bei Donnéeën, déi nach an enger Enquête dra sinn, do muss selbstverständlech d'Justizautoritéit kënne weider e Wuert matschwätzen, well dat lafend Enquête sinn. An dass do d'Police net eleng doriwwer verfüügt, schéngt mer awer en elementaren an och richtige Prinzip, wou ech mengen, dass Dir deem net géift contestéieren. Dat zu deenen dote puer Punkten.

Eng lescht Remark. Do waart Der och mam Adressat net ganz richtig, mä ech kann lech awer soen, dass den Här Schneider am Ausland ass, en huet also e ganz valabele Grond, deem och der Chamber bekannt ass. En ass am Moment a China, kann dofir haut net do sinn. Dat, wat den Här Roth bemängelt huet bei der Polizei, wat en net fir d'Éischt gemaach huet, ech mengen, dat ass jo net ganz falsch. Si schaffe jo och scho méi laang un esou enger Reglementatioun.

Allerdéngs, laut mengen Informatiounen ass och d'Police zur Konkusioun komm, dass mam Vott vum Projet de loi, deem d'Direktiv vum europäesche Paquet ëmsetzt, déi dote Froen eigentlech alleguerte beäntwert sinn. Soudass am Moment déi rechtlech Lag net inexistent ass, mä dat INGEPOL-Reglement wier nach eng Kéier verlängert gi bis den 1. Juni 2018, also eng Woch nodeems den europäeschen Dateschutzpaquet supposéiert ass a Kraaft ze trieden.

Dat ass de Stand vun de Reflexiounen. An domadder ass kloer, dass mer och déi dote Fro spéitstens Enn Mee 2018 wäerte beäntwert hunn. Soudass d'Police och en attente ass, net nëmme vun dësem Projet de loi, mä och vum Vott iwwert déi zwee Projet-de-loien, déi den europäeschen Dateschutzpaquet ëmsetzen.

Ech mengen also, dass dës Regierung hei hir Aarbecht anstänneg gemaach huet an dat och dofir duerch de Statsrot validéiert kritt huet. An all déi Froen, déi Dir gestallt hutt, hunn alleguerten eng Äntwert. Ech soen lech Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Här Minister, den Här Roth huet sech nach zu Wuert gemellt. Bleift vläicht hei, da kënnst Der direkt drop äntwerten!

Här Roth, wann ech gelift.

► **M. Gilles Roth (CSV).** - Jo. Ech ka ganz kuerz sinn, Här President. Mir hunn eis net am Adressat geiert. De Punkt ass deem, dass d'CSV absolutt kee Problem huet, dass déi Décisions-cadres ënner CSV-Justizministeren zu Bréissel ausgedandelt gi sinn; zu deene sti mir.

De Problem, dee mir hunn, an ech mengen, deem deelt Der vläicht méi nuancéiert, dat ass deem, dass hei op internem Plang d'Polizeidaten un d'Statsverwaltung weidergi ginn, fir déi et keng rechtlech Basis à ce stade gëtt an déi och manipuléiert gi vun deenen zoustännegen Autoritéiten, déi emol net konform sinn - an dat bestätegt d'Dateschutzkommission grad wéi och d'Kommission vun de Mënscherechter zu Lëtzebuerg - zu deene Preceptor, wéi se am Reglement vun 1992 sinn. Ech mengen, do si mer eis eens.

Déi eng hunn et méi direkt ausgedréckt, wat ech gemaach hunn, Dir méi nuancéiert, quitte dat muss ee verstoen. An de Rescht ass, dass mer haut e Gesetz stëmmen, wou alleguerten déi Garantie fir d'Bierger à ce stade nach net geltend Recht sinn. Dir hutt mat Recht op déi Direktiven higewisen, op dat europäescht Reglement, wat da soll Enn Mee ëmgemat ginn. A mir hoffen da staark, an do ënnerstëtze mer lech och, dat soe mer haut als CSV, dass déi rechtlech Basissen da bis Enn Mee hei duerch d'Parlament wäerte kommen, fir dass d'Bierger dann och nodréiglech déi Rechter kréien, déi hinne mat dësem Gesetzesprojet nach net zougesot sinn.

► **M. Félix Braz, Ministre de la Justice.** - Ech freeë mech elo scho fir all Ënnerstëtzung. Mä vu dass all déi oppe Froen, déi lech derzou bréngen, lech bei dësem Projet ze enthalten, all integral, millimetergenee do beäntwert sinn, duerch en Dokument, wat geltend Recht ab Enn Mee 2018 an der ganzer Europäescher Union ass, fannen ech Är Enthaltung trotzdem largement exzessiv. Et gëtt am Fong kee Grond derfir.

Ech soen lech Merci.

► **Mme Viviane Loschetter (déi gréng).** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci.

Domat si mer um Enn vun eisen Diskussiounen ukomm. A mir kënnen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 6976 iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6976 et dispense du second vote constitutionnel

An d'Ofstëmmung fänkt direkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen.

An d'Ofstëmmung ass elo eriwuer: 32-mol Jo, 28-mol Abstentiounen. Domat ass de Projet ugeholl.

Ont voté oui: MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferdin, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini.

Se sont abstenus: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen (par M. Laurent Mosar), M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter (par M. Jean-Marie Halsdorf) et Laurent Zeimet;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser);

MM. Marc Baum et David Wagner.

Wëllt ee seng Abstentioun begrënnen?

(Négation)

Dat schéngt net de Fall ze sinn.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel? Ass dat esou?

(Assentiment)

► **M. Gast Gibéryen (ADR).** - Et seet kee Jo vun deenen, déi sech enthalten hunn.

(Hilarité)

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

A mir géifen zum nächste Projet iwwergoen. Dat ass de Projet de loi 7100, och eng Transposition vun enger Direktiv. Mir héieren erëm eng Kéier déiselwecht Rapporteuse, d'Madamm Viviane Loschetter. Madamm Loschetter, Dir hutt d'Wuert.

9. 7100 - Projet de loi portant modification:

a) de la loi modifiée du 10 août 1991 sur la profession d'avocat

b) de la loi modifiée du 10 août 1991 déterminant, pour la profession d'avocat, le système général de reconnaissance des qualifications professionnelles

Rapport de la Commission juridique

► **Mme Viviane Loschetter (déi gréng), rapporteuse.** - Jo. Merci, Här President. Effektiv, de Projet 7100 ass de 6. Dezember 2016 deposéiert ginn. De Statsrot huet säin Avis de 24. Januar 2017 ginn. De Projet ass dann an der Kommission diskutéiert ginn den 22. Mäerz 2017, do sinn ech och zu deemselwechten Datum als Rapporteuse genannt ginn.

Mir hunn als Commission juridique, ech kommen herno nach eng Kéier drop zrëck, e Communiqué zur Positioun vum Statsrot den 31. Mäerz gemaach. De Statsrot huet dëst och zur Kenntnis geholl, a mir hunn de Rapport, de schréftleche Rapport den 3. Januar, virun ongeféier zwou Wochen, guttgeheescht.

Ëm wat geet et an dësem Projet de loi?

Wéi Der et richtig gesot hutt, Här President, geet et ëm d'Transposition vun enger Direktiv. An zwar vun der Direktiv vum November 2013. An an där Direktiv, an notament och dofir an dësem Projet de loi, geet et ëm d'Reconnaissance professionnelle vun der Profession d'avocat. Dir musst wëssen, dass all Memberstat a gewësse Limitte fräi ass, den Accès zu de Professionen ze reglementéieren. Et geet awer drëms, ebe grad an dësem Projet de loi, an dëser Direktiv, fir de System, fir d'Mobilitéé professionnelle ze vereinfachen, an an dësem Fall hei d'Mobilitéé vun den Affekoten ze vereinfachen.

Elo ass et esou, dass en Demandeur vun enger Reconnaissance, dat heescht en Affekot, deem an engem anere Land deem Titel däerf droen, well en déi Ausbildung gemaach huet, och eng Reconnaissance ka froen. An et ass awer och esou, dass a gewëssene Fäll, wann d'Formation, fir Avocat à la Cour au Luxembourg ze sinn, net déi ass, déi där hei entsprécht, dass een dann - fir eben déi Admissioun ze kréien - d'Epreuve d'aptitude maache kann oder éischter gesot maache muss.

An dësem Projet de loi geet et eigentlech ëm, an do verweisen ech och op de Commentaire des articles, ganz minim Adaptatiounen, voire souguer éischter ëm Terminologë vun deem besteeëde Gesetz vun 1991 eben iwwert d'Profession d'avocat. Also et ass u sech keng grouss Erneuerung oder keen Direktionswiesel. An dofir wëll ech elo haut hei nach op eng eenzeg Saach agoen, déi och d'Attention vum Barreau hat, vum Ordre des avocats vum Barreau vu Lëtzebuerg, an an hiren zwee Avisen Thema war, an déi iwwregens och Thema war vun der Commission juridique.

Dat ass nämlech déi Diskussioun, déi mer och gefouert hu ronderëm den Accès partiel vun der Profession d'avocat. En Accès partiel, deem et och an aneren EU-Memberlänner gëtt, déi natierlech zum Deel anescht funktionéieren, wéi mir hei funktionéieren. An dat war och eng fir d'Commission juridique net ganz evident Kloststellung vum Avis vum Statsrot, well mer an der Commission juridique à l'unanimité ons eens waren, dass et net ka sinn, dass mir zu Lëtzebuerg en Accès partiel à la profession d'avocat wëllen opmaachen.

An dat war och d'Thema vun deem Bréif, dee mer un de Statsrot geschéckt hunn, fir dem Statsrot och nach eng Kéier ganz kloer ze erklären, firwat mir vun deem Accès partiel hei zu Lëtzebuerg wëllen ewechbleiven. An dass mir eben déi Direktiv esou verstinn, dass mer hei zu Lëtzebuerg och déi Méiglechkeet hunn, fir deem Accès partiel eben net anzeféieren.

An de Statsrot huet ons geäntwert, dass en d'Positioun vun der Commission juridique och esou verstanen huet an eigentlech esou gutt heescht. An du ware mer ons eens an der Commission juridique, fir déi Äntwert vum Statsrot och als Document officiel zu dësem Projet de loi ze maachen, fir dass iergendwann eng Kéier, spéiderhin, sollt et eng Diskussioun ginn, engersäits par rapport zu der Interpretation vun där Direktiv, déi mer an en nationaalt Gesetz ëmsetzen, par rapport zu deem Accès partiel à la profession mir eben net op dee Wee ginn. An dass et och kloer soll sinn, dass de Statsrot deem schlussendlech zougestëmmt huet. Well eben an där Direktiv déi aner Méiglechkeet ginn ass, well et an aneren EU-Memberlänner déi aner Méiglechkeet och gëtt.

A just fir ofzeschleissen, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mir sinn a waren där Meinung, dass dat hei eben net ëmsetzbar ass. An dofir ass deem Accès partiel hei an deem Projet de loi net erëmfannen. Mä gradesou wéi déi verschidden Avisen sech och mat deem Accès partiel beschäftegt hunn, huet d'Commission juridique dann eben och kloergestallt, dass dat net de Fall wäert sinn.

Dëst gesot, verweisen ech fir de Rescht op de schréftleche Rapport. Ech wëll dovunner profitéieren, dass ech hei stinn, fir selbstverständlech och den Accord vun der grénger Fraktioun ze ginn.

An ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och der Madamm Rapporteuse. An éischte Riedner ass den Här Léon Gloden.

Discussion générale

► **M. Léon Gloden (CSV).** - Merci, Här President. Fir d'Éischt der Rapporteuse Merci fir hire schréftlechen a mündleche Rapport.

Et ass gesot ginn, an et stoung och an dem Exposé des motifs, dass et sech am Fong ëm e Projet de loi anodin handele géif, well et gi just e puer kosmetesch Adaptatiounen gemaach. Am Fong ass et awer e bësse méi, well et geet am Fong ëm d'Sproocheklausel.

Dir wësst, dass et hei um Barreau véier Lëscht gëtt: d'Lëscht 1, den Avocat à la Cour, d'Lëscht 2, den Avocat stagiaire, d'Lëscht 3, dat sinn d'Avocats honoraires, an d'Lëscht 4 sinn déi Affekoten, déi ënner hirem „home title“ hei zu Lëtzebuerg exercéieren.

Déi ënnert der „Home-title-Direktiv“ kommen op Lëtzebuerg, a wa se dann hei dräi Joer praktizéiert hunn a si kënne Franséisch, da kënne se op d'Lëscht 1 ageschriwwen ginn. Si se net per-

formant genuch am Franséischen, da mussen se e klengen Examen maachen. Mä dann däerfe se awer just an de Matière schaffen, déi op Franséisch sinn. Dann däerfe se net a Matière schaffen, wou eben Däitsch, Lëtzebuergesch oder och, le cas échéant, Englesch d'féierend Sprooch ass, fir datt se hir Clienten natierlech no beschtem Wëssen a Gewësse kënnen conseil-léieren.

Déi Direktiv, ëm déi et hei geet, déi mer ëmsetzen, dat ass am Fong fir déi Affekoten, déi de sougenannten „Areler Wee“ gewielt hunn. Wat heescht dat? Dat sinn Affekoten, déi am Ausland hir Formation gemaach hunn oder déi hei den Examen d'aptitude maachen an déi jo am Fong dann net iwwert deen „Home-title-Wee“ kommen, mä déi wëllen direkt op d'Lëscht 1 ageschriwwen ginn.

An déi mussen dann elo, wéi d'Affekoten ënnert der „Home-title-Direktiv“, genuch Franséischkenntnisser hunn. Dat heescht, hu se déi net, mussen se och e klengen Examen maachen am Franséischen, fir ze beweisen, datt se déi Sprooch beherrschen. An da kënnen se och just an deenen Domänen exercéieren, wou eben d'Franséisch federféierend ass.

Dat Zweet ass, an d'Rapportrice ass dorobber agaangen: Mir hunn déi Diskussioun gefouert iwwert den Accès partiel vun dem Beruff vum Affekot. Dir wësst, an anere Jurisdictionen an der Europäescher Unioun gëtt et dat. Dir hutt zum Beispill an England den Ennerscheid tëschent „solicitor“ an „barrister“. Mir waren eis do eens, an d'ailleurs d'Madamm Brasseur hat do och nach e Projet vun engem Rapport vum Conseil de l'Europe. Abee, ech weess net, ob en an Tëschenzäit gestëmmt ginn ass, wat och eng,...

► **Une voix.** - D'nächst Woch.

► **M. Léon Gloden (CSV).** - D'nächst Woch. ...wou dann dat do och e Sujet war a wou dann och gesot ginn ass, datt Lëtzebuerg sech agesat huet, fir am Fong de Beruff vum Affekot als eng Profession unie bäizebehalen.

Am Kader vun der Debatt iwwert d'Sproochen, Här Minister, wollt ech lech nach eng Fro stellen. De leschte Samschdeg war en Artikel am „Monde“, deen intituléiert war: «Brexit: Paris se bat aussi sur l'attractivité du droit». Do geet et dorëm: A Frankräich hutt Der en alen Dekret, en Arrêté royal vu 1539 vum François Ier, dee seet, datt d'Sprooch vun der Prozedur virum Geriicht Franséisch muss sinn. Mir wëssen, datt dat och hei zu Lëtzebuerg theoretesch de Fall ass. Dank der Flexibilitéit vu ganz ville Magistrate kann een awer Piécen op Englesch bréngen, le cas échéant och Temoignagen op Englesch, quitte datt se am Procès-verbal op Franséisch erëmgi ginn.

An a Frankräich ass eng Debatt lancéiert ginn am Kader vum Brexit, fir Frankräich attraktiv ze maachen, oder d'franséisch Gerichter attraktiv ze maachen, wou elo eng speziell Chamber constituéiert gëtt bei der Cour d'appel zu Paräis iwwer en Accord tëschent der Regierung, dem Barreau an der Magistratur, wou ausser der Assignatioun an dem Jugement alles op Englesch gefouert gëtt.

Firwat? Wann d'Engländer bis eraus sinn, da kënnen se jo net méi vun den europäesche Regele vun der Exequatur profitéieren. Also seet Frankräich: Da probéiere mer souzesoen, dee Marché a Frankräich, an deem Fall op Paräis ze kréie bei d'Jurisdictionen, fir datt d'Accorde keng Clause d'attribution de juridiction française hunn, fir kënnen dann eben dee Litige, deen d'origine tëschent zum Beispill enger englescher Gesellschaft an enger däitscher Gesellschaft ass, do kënnen ze toiséieren. Wat de Virdeel huet, datt déi Décision judiciaire den EU-Regele vun der Exequatur ënnerläit.

Mir wëssen, an ech hunn et gesot an ech begreissen dat ausdrécklech, datt hei eng Flexibilitéit scho laang bei verschiddene Magistraten ass. Net bei jiddwerengem. Dofir meng Fro: Kennt Der déi Diskussioun a Frankräich? An zweet Fro: Géift Der dee Sujet och hei eng Kéier mam Barreau a mat der Magistratur uschwätzen?

Ech soe Merci fir d'Nolauschten an ginn den Accord vu menger Fraktioun.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. An nächste Riedner ass den Här Franz Fayot.

► **M. Franz Fayot (LSAP).** - Merci, Här President. E grouse Merci un d'Viviane Loschetter fir säi gudden schréfftlechen a mëndlechen Rapport. Et ass, wéi de Léon Gloden elo just gesot huet, hei effektiv engersäits d'Institutionaliséierung

vum „Areler Wee“ mat enger Sproocheklausel, an op där anerer Säit, wat vläicht nach méi interessant ass, de Refus vun deem Accès partiel, wat eng traditionell Lëtzeburger Positioun ass, déi effektiv op der Suerg, fir d'Professioun eenheetlech ze gestalten a fir déi esou ze halen, berout.

Mat deenen zwou Saachen kënnen mir liewen. Dat ass effektiv eng traditionell Approche vun der Affekoterei hei zu Lëtzebuerg, soudass ech nach eng Kéier Merci soe fir de Rapport an den Accord gi vun der LSAP-Fraktioun zu deemem Projet.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Nächste ageschriwwen Riednerin ass d'Madamm Simone Beissel.

► **Mme Simone Beissel (DP).** - Jo, Merci, Här President. Ech hänke mech och drun un d'Merceden un d'Madamm Loschetter fir hiren exzellente schréfftlechen a mëndlechen Rapport. Et ass awer trotzdem e sensibelen Secteur, well et geet u sech drëm, fir d'Éischt d'Direktiv vun 2013 an den Ordre juridique interne luxembourgeois ëmzesetzen. Da komplettéiere mer och eng Direktiv vun 2005. A mir maachen Adaptatiounen um Basisgesetz vun der Profession d'avocat vum August 1991.

Wéi meng Virriedner et scho gesot hunn: An enger Hëllef kann ee Lëtzebuerg mat näischt vergläichen, net nëmme, well eise Barreau explodéiert ass mat der Zuel vun Affekoten. D'Lëscht 1, d'Lëscht 4, Areler Wee, do hu mer schonn dräi Manéieren, wéi een op de Barreau kënnt. Mir hu ganz vill Affekoten. Mä mir hunn eng Situation spécifique, well eis Basisregel ass nach ëmmer, dass Franséisch gebraucht gëtt fir d'Legislatioun, well eis Texter nach ëmmer op Franséisch sinn. D'Cabinets d'affaires schaffen momentan op Franséisch an op Englesch. Mä déi klasesch Etüden, déi awer och mat Prisonnier a mat Autosaccidenten an Divorcen ze dinn hunn, sinn awer gutt beroden, wa se Däitsch an och Lëtzebuergesch niewent Franséisch an Englesch kënnen.

Dofir, eleng mat dem Régime des langues mussen mer ëmmer extrem oppassen, wann esou Direktiven, oder hei sinn et Reglementer, erakommen, well mer eben déi Texter ganz oft net eent zu eent kënnen ëmsetzen, well mir dann hei ëmmer extrem Problemer kréien.

Mat deene Limiten, déi mer hei gemaach hunn, hu mir jo haaptsächlech Adaptatiounen gemaach un dem Basistext. Mä wat eis ganz vill um Härz louch, dat ass ebe just, dass mer gesot hunn: Neen, mir fänken net un, en Accès partiel ze maachen, well da kommen déi ganz Problemer vun der Sproochekennntnis an iwwerhaapt vun der Kontroll, fir ze wëssen: Wie kënnt op de Barreau? A wat heescht dat genau, Accès partiel?, well se déi Regele ganz oft net kënnen erfëllen oder eis Konditiounen.

Dofir ass et ganz gutt, dass mer eise Konsens fonnt hunn an der Commission juridique, fir elo esou ze goen. A mir si frou, dass all Mënsch mat op dee Wee geet, fir eben den Text tel quel ze adaptéieren an nëmme déi minim Saachen ze maachen. An dat do ass awer och an der Zukunft ganz genau am A ze behalen, well et ass ëmmer e Risiko, dass erëm gekuckt gëtt, fir alles ze liberaliséieren am Numm vun der Mobilitéit vun der Profession d'avocat. A vu dass Lëtzebuerg praktesch e Statut spécial huet, ass et wichteg, dass mer ëmmer oppassen.

Dat gesot, ginn ech awer gär den Accord vun der DP-Fraktioun. Villmools Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. An d'Wuert huet elo den Här Fernand Kartheiser.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Villmools Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Härren, ech wëll och mat engem Merci un d'Madamm Loschetter ufänke fir hire Rapport. Et wor awer interessant, datt si an hirem Rapport déi Thematik vun der Sprooch net ugeschwat huet. Ech mengen, jiddwereen heibannen an all Partei ausser deene Gréngen ass dorobber agaangen, fir ze soen: Et geet hei ënner anere och ëm de Sproocheregimm an alles, wat domadder verbonnen ass.

D'Madamm Loschetter huet an hirem Rapport gesot, et wäert just minim Saachen, Terminologien, déi géifen ugepasst ginn, an et wäert u sech eng Fro, déi ze diskutéiere wär, déi vum Accès partiel. Fir eis ass dat eng ganz aner Situatioun. An eise Ae geet et drëm: Wéi e Justizsystem wëlle mir zu Lëtzebuerg? Wéi hätte mir gär, datt eis Bierger kënnen virun de Juridictionen vertrat ginn? Wat ass d'Zukunft vun de Sproochen zu Lëtzebuerg, an engem vun deenen dräi Pouvoiren vum Land op d'mannst? Mir huelen hei Decisiounen, déi d'Entwécklung vum Land op Jore mat beaflossen. Dofir ass dat fir eis keng minim Ännerung, wa mer de Sproocheregimm an iergendenger Form hei beréieren.

Et ass fir eis als ADR kloer, datt mer op déi dräi Sproochen halen. Mir hunn näischt géint Englesch, dat ka gär derbäikommen, mä déi dräi administrativ Sproochen vum Land mussen vun all Mënsch hei geschwat ginn, deen an de Juridictionen aktiv ass. Mir kënnen net a mir wëllen net eng sproochlech Segregatioun bei den Affekoten, bei de Magistraten oder bei egal wiem. Mir halen op eis dräi administrativ Sproochen am Land.

Mir halen och fest, et ass politesch interessant, datt de Verrieder vun der CSV sech wuel der Problematik bewosst ass - der Sproocheproblematik! - a se och hei korrekt presentéiert huet, an awer decidéiert d'CSV, dëst Gesetz ze stëmmen. Dat ass en Ennerscheid. Mir stëmmen et net, well mir eben déi Betounung op Lëtzebuergesch och duerch konkret politesch Akte wëllen ënnersträichen. Mir sinn eis konsequent als ADR, mir stinn zu eiser Sprooch.

Och d'Verriederin vun der DP ass op déi Problematik agaangen. Och si si sech bewosst als Partei, datt e Problem do besteet, an awer huet och d'DP gesot: „Mir stëmmen dat do.“ Idem d'LSAP.

Mä wat ass dat da fir eng politesch Astellung, wa Parteien heihinnerkommen, se wëssen ëm d'Problematik vun de Sproochen an eise Justizsystem, si erkenne wahrscheinlech och d'Dimensioun laangfristeg a mëttelfristeg vun deem, wat dat heescht, an awer huele se eng aktiv Decisioun géint d'Däitsch a géint d'Lëtzebuergesch an engem vun deene wichtegste Secteuren vun eiseffentleche staatleche Wiesen?

Entschëllegt, ech hat lech vergies, Här Fayot, selbstverständlech ass och d'LSAP sech der Saach bewosst. A selbstverständlech stëmmt och d'LSAP géint d'Lëtzebuergesch an d'Däitsch an deem Beräich. Pardon, ech hoffen, ech hunn dat elo erëm gutt gemaach. Och Dir sidd géint eis Sprooch. Mir huelen Akt.

(Brouhaha)

► **M. Franz Fayot (LSAP).** - Däerf ech dem Här Kartheiser eng Fro stellen?

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Also,...

(Brouhaha)

...den Här Fayot wëllt dat vläicht nach eng Kéier betounen. Selbstverständlech.

► **M. Franz Fayot (LSAP).** - Här Kartheiser.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Jo.

► **M. Franz Fayot (LSAP).** - Ass den Här Kartheiser der Meenung, dass elo op de Lëtzeburger Gerichter just nach op Lëtzebuergesch soll plädéiert ginn?

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Neen.

► **M. Franz Fayot (LSAP).** - Ass dat de Sënn vun Ärer...

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Här Fayot, ech hat...

► **M. Franz Fayot (LSAP).** - ...Demarche?

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Ech soen lech Merci fir Är Fro. Dat éiert mech ëmmer, wann Der lech derfir interesséiert, wat ech hei soen. Ech hunn dat awer net gesot, wat Dir mengt.

► **M. Franz Fayot (LSAP).** - Ech interesséiere mech just fir Är absurd Positiounen.

► **Une voix.** - Haha.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Kuckt, Här Fayot, ech hunn an där kuerzer Interventioun, déi ech gemaach hunn, vun der Dräisproochegkeet geschwat. Ech hu gesot: D'ADR hält op déi dräi Sproochen, inklusiv, am Justizwesen hei am Land. Ech hunn ni gesot, mir sollen nëmme Franséisch, nëmme Lëtzebuergesch oder nëmme Däitsch schwätzen. Et ass eng Tradition vun eise Land, eng Identitéit vun eise Land, eng Plus-value, eng Valeur ajoutée, eppes, wou all Mënsch eis drëm beneit, datt mer déi dräi Sproochen hunn, datt mer se kënnen benotzen, plus Englesch natierlech ëmmer méi, a mir wëllen dat net opginn. Et gehéiert zu eiser Identitéit, et gehéiert zu eise Land. A mir stinn dozou.

Dat gesot, wäert d'ADR...

► **M. Franz Fayot (LSAP).** - Dat steet hei guer net zur Debatt.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - ...dëst Gesetz net stëmmen. Mir halen op d'Dräisproochegkeet.

Ech soen lech Merci fir d'Nolauschten. Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Madamm Beissel.

► **Mme Simone Beissel (DP).** - Här President, ech hu just eng Fro un den Här Kartheiser, well ech mengen, en huet mer net nogelauschert.

(Brouhaha)

Ech hu ganz kloer gesot, dass niewent de Cabinet-d'affaires all traditionell Etüden hei gutt

berode wäeren, wa se géifen op Däitsch an op Lëtzebuergesch funktionéieren. Hutt Der dat net héieren?

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Majo dach. An da froen ech lech...

► **Mme Simone Beissel (DP).** - Wou kënnt Der da soen, dass mer net géifen...

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Madamm Beissel...

► **Mme Simone Beissel (DP).** - ...zu der Lëtzeburger an der däitscher Sprooch halen? All d'Protokolle vun den...

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Jo.

► **Mme Simone Beissel (DP).** - ...Poliziste sinn andauernd op Däitsch.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Madamm Beissel...

► **Mme Simone Beissel (DP).** - Wéi fonctionnéiere mer dann, wa mer keen Däitsch a Lëtzebuergesch...

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Dofir...

► **Mme Simone Beissel (DP).** - Ech mengen, Dir hutt eis verdréit an dat ass net fair, Här Kartheiser.

► **Une voix.** - Wëssentlech...

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Madamm Beissel...

(Brouhaha)

Madamm Beissel, am Contraire hunn ech lech dat Kompliment gemaach...

(Interruption)

Am Contraire hunn ech lech dat Kompliment gemaach, datt Dir lech jo bewosst gewisen hutt iwwert déi Problematik, datt eben déi aner Sproochen am juristeschen Beräich hire Wäert hunn, hir Wichtigkeet. Dir hutt dat Beispill genannt vun der Praxis an den Etüden an der Praxis op de Gerichter. A grad dowéinst, well Der lech der Problematik jo bewosst sidd, froe mir eis, wéi Der kënnt engem Gesetz zoustëmmen, wou zwou vun deenen dräi administrative Sproochen vum Land bewosst ausgeklamert ginn. An dat ënnerscheet Är Positioun vun eiser Positioun. Mir halen och op Lëtzebuergesch an Däitsch, net nëmme op Franséisch. An Dir stëmmt engem Gesetz zou, wou zwou vun eisen dräi administrative Sproochen géintwärt d'är drëtter benodelegt ginn. Dat ass genau dee Vott, deen Dir elo wäert huelen.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Sou, et ass...

(Brouhaha)

► **Mme Simone Beissel (DP).** - Sot!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Et ass fäerdeg!

► **Mme Simone Beissel (DP).** - Dass Der dat einfach esou dréit, dat ass net richtig!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - An d'Wuert huet elo de Justizminister.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Félix Braz, Ministre de la Justice.** - Merci, Här President. Ech muss éierlech soen, ech hat elo e bësse Krämpes, fir dem Här Kartheiser nozekommen. Wann ech e richtig verstanen hunn, ass en nëmme theoretesch derfir, dass déi dräi Sproochen müssen héichgehalen ginn, well praktesch kéint wéinst senger och all d'Affären op Englesch gehale ginn. Dat hunn ech elo net ganz verstanen, wou dann do déi Plus-value vun där Theorie besteet, wann een an der Praxis dann awer de Fait och an deenen anere Sproochen ka plädéieren.

Ech wëll och nach eng Kéier rappelléieren, dass dat heiten näischt Neies ass. Hei maache mer just eng Dispositioun, déi mer schonn zënter 2013 hunn, dass et also e Wee gëtt, wou ee mat enger Sprooch, dem Franséischen, och en Accès ka kréien op d'Lëscht 1, hei mat deemselwechte Regimm iwwer en anere Wee och kann op d'Lëscht 1 kommen. Et ass also am Fong keng nei Dispositioun, mä si gëtt just op ee weidere Cas de figure applizéiert. Et ass also näischt Neies.

Drëtters wonnert et mech, wann e seet, dass d'ADR hei dergéint stëmmt. Et ass geltend Recht, dass mer dat heite mussen ëmsetzen. Elo kann een net wëlle mat deem Vott haut hei an der Chamber réckwierkend déi europäesch Debatt féieren, déi 2013 zu där Direktiv gefouert huet. Dat ass en zimlech sénnlose Vott, wann ee géint geltend Recht stëmmt bei senger Ëmsetzung.

Dofir, mengen ech, sollte mer hei d'Saach net méi komplizéiert an duerjerneemaachen, wéi se ass. Eise Sproocheregimm bleift weiderhin iwwer verschide Weeër deen, dee mer bis haut schonn haten, just mat der Applikatioun op ee weidere Cas de figure.

An all déi Leit, déi plädéiere kënnen hei zu Lëtzebuerg, déi elo nëmme Franséisch géife beherrschen, déi sinn domadder och net vollwäerteg asetzbar, zu hirem eegenen Nodeel. Si kënnen nëmmen déi Affären och plädéieren, wou se den Deontologieregele vum Affekot e och tatsächlech dee beschte Conseil fir hire Client kënnen sinn. Et ass also fir déi Leit e kleng Lëtzeburger Marché, während et fir déi, déi zwou oder déi dräi Sproochen kënnen oder souguer och dat Englescht, e komplette Marché ass, dee sech hinnen opmécht. An déi, déi nëmmen déi eng Sprooch géife beherrschen, déi hätte bien entendu um Marché selwer e kompetitiven Nodeel, well se nëmmen déi Affäre kënnen plädéieren, wou se och tatsächlech kënnen en optimale Conseil fir hire Client sinn.

Dofir kommt, mir loosse dat hei net méi duerjemen elo duerstellen, wéi et ass! D'Saach ass eigentlech ganz kloer. Si beinhalten näischt Neies. An zu Lëtzebuerg hu mer jo - dat hunn eenzel Virriedner scho gesot - eng Magistratur, déi ganz flexibel och mat där Situatioun doëmgeet, notament well mer Englesch méi oder weeneger ouni Problem och kënnen akzeptéieren. A mir kënnen eis et jo och guer net erlaben, anescht hei virzegoen. Eis Situatioun, eis Ekonomie verlaangt déi dote Flexibilitéit.

Wa mer wëilten zum Beispill d'Ekonomie vum Englesche maachen an dat ni géife wëlle berücksichtegen a mir géifen all maachen an der Magistratur, wéi wa se Englesch net géife beherrschen, da si mer dekaléiert mat der Realitéit vum Land. Déi Portioun Flexibilitéit, déi do gewise gëtt, ass e Corollaire nécessaire vun der Realitéit vum eise Land, vun der Populatioun, awer och vun der Ekonomie. An dat funktionéiert eigentlech reibungslos a flexibel ganz gutt.

An ech mengen, dass mer en plus zënter der Ëmsetzung vun de sougenannten ABC-Direktive mat de Rechter fir d'Traduktioun jo och do nach eng kéier eng Schëpp dropgeluecht hunn an engem europäesche Kontext, ouni iergendwelche Konkurrenznodeeler, wou mer och hei zu Lëtzebuerg jiddwerengem kënnen garantéieren, dass mer em an där Sprooch, där hie mächtig ass, kënnen noleeën, wat viru Geriicht amgaangen ass mat em ze geschéien. Och dat hu mer zu Lëtzebuerg ëmgemat. Dat kascht eis all Joers eng Rei vu Milliounen, mä och dat féiert zu enger gerechter an effikasser Justiz. A wa mer all déi Elementer do komputéieren, dann, mengen ech, beschreiwe mer reell, wat zu Lëtzebuerg lass ass, op eng flexibel an effikass Aart a Weis à la fois.

Zur Fro vum Här Gloden op dee ganz rezenten Artikel vum „Monde“ hin: Dat ass eng Iddi, déi mir nei ass. Si ass nach net diskutéiert ginn. Ech sinn ëmmer bereet, nei Iddien ze diskutéieren mat de Barreuten, mat de Magistraten. Et schéngt mir allerdéngs eng Mesure ze sinn, déi zimlech ad hoc a kuerzfristeg nëmmen ausgeriicht ass op d'Brexit-Situatioun. Mir applizéieren hei jo schonn eng aner Flexibilitéit, déi deem awer wäitestgeënd schonn entgéintkënnt. Dat ass a Frankräich net de Fall. Dofir hunn ech éischter d'Impressioun, dass se domadder amgaange sinn, e Retard op eis opzehuelen. Ech weess net, ob mir dat onbedéngt misste kopéieren, mä ech si gäre bereet, wéi ëmmer, all nei Iddi och mat lech ze diskutéieren.

Ech soen lech Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Den Här Kartheiser freet d'Wuert, wahrscheinlich fir Parole après ministre.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Jo. Villmools Merci, Här President. Ech hu just e puer Bemerkungen, déi ech hei nach wëllt ubréngen.

An engem Punkt ginn ech lech ganz gär recht, Här Minister, dat ass: Dismissioun ass vun 2013. Dat heescht, datt net Dir et sidd an och net déi aktuell Regierung, déi déi do Dismissiounen negociéiert huet. Et wor d'CSV, déi eng Dismissioun negociéiert huet, déi eis elo an eng Situatioun bréngt, wou mer ebe Lëtzebuergesch an Däitsch musse par rapport zum Franséischen hei benodelegen. An dat ass e Punkt, deen ech lech gär zegutthalen.

Déi zweet Bemerkung, déi ech wëll maachen: Ech hunn natierlech mat kengem Wuert... Ech erkennen un, datt och d'Uwwerdriewung kann eng rhetoresch Form sinn, mä ech hunn natierlech net behaupt, et soll iergendee Prozess op Englesch hei gefouert ginn. Et ass awer eng Iddi, déi amüsant ka sinn.

An dat Drëtt, wat ech wëll soen, ass, an dat ass méi eng fundamental Bemerkung: Dir sot an Är Argumentatioun, datt mer jo praktesch forcéiert sinn, eng Direktiv ëmzesetzen an ze stëmmen, déi 2013 negociéiert an adaptéiert gouf. Dat ass eng Grondfro am europäesche

Recht an dofir wëll ech dat hei just opwerfen. Well esou, wéi Europa sech entwéckelt, ass dat do eng Fro, déi ëmmer méi akut muss gestallt ginn: Wat geschitt, wann en nationaalt Parlament refuséiert, eng Direktiv ëmzesetzen?

Dat ass eng spannend Diskussioun an Europa, déi wäert op eis zoukommen. Déi wäert wahrscheinlich ëmmer méi aktuell ginn. An déi Iddi, fir ze soen: E Parlament, en nationaalt Parlament ass näischt anescht wéi e passivt, exekutiiv Ratifizierungsinstrument vun enger Dismissioun, déi vum Conseil geholl gouf respektiv vum Conseil mam Europaparlament, ass wahrscheinlich eng, déi an der Entwécklung vun Europa net méi ganz laang wäert d'Schinn halen. Ech sinn lech awer dankbar, datt Dir duerch Är Bemerkungen op déi Problematik och opmierksam gemaach hutt.

Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Den Här Minister kritt d'Wuert nach eemol.

► **M. Félix Braz, Ministre de la Justice.** - Just eng Remark, Här Kartheiser, well ech mat Är Duerstellung net d'accord sinn. Mir ginn hei net obligéiert. Dat, wat hei geschitt, ass en Engagement, wat Lëtzebuerg viru ganz laange Joren als Grënnungsmember vun der Unioun agaangen ass, dass mer eis bereet erkläert hunn, all zesummen no bestëmmte Regelen ze funktionéieren, déi zu eise kollektive Gutt bannent de Memberlänner vun der Europäescher Unioun sinn. Et ass also eng Regel, déi mer eis selwer ginn hunn, där mer fräiwëlleg zougestëmmt hunn, well se Resultater produzéiert, déi fir eis alleguerten a fir eis Unioun vu Virdeel sinn.

Dir frot, wat géif geschéien, wann e Land dat net mécht. Majo, wann eng Direktiv vun engem Land net ëmgemat gëtt, kënnen mer à la fois an eng Prozedur geroden oder si ass dann awer direkt ëmgemat an och vun de Leit - ënner Konditiounen - akloer. Dofir, et gëtt en europäesche System, dee scho laang festläit. An ech gesinn dat net, wéi Dir dat sot, als eng Obligatioun an deem Sënn, mä als de Respekt vun deene juristesche Regelen, zu deene sech Lëtzebuerg selwer engagéiert huet.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Mir sinn um Enn vun der Diskussioun. A mir ginn zum Vott iwwert de Projet 7100 iwwer.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7100 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen.

An d'Ofstëmmung ass elo eriwuer: 57-mol Jo, 3-mol Neen. Domat ass de Projet ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Aehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen (par Mme Nancy Arendt), M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter (par M. Jean-Marie Halsdorf) et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferdig, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non: MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser).

Froe mer d'Dispens vun zweete Vott? D'accord?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

10. Ordre du jour (suite)

Vu dass mer net virgesinn haten, fir iwwer hallwer siwen erauszugeen an et awer éischter a Richtung hallwer aacht, aacht Auer geet, wollt ech lech proposéieren, dass mer um Enn vum nächste Projet net ofstëmmen, mä d'Ofstëmmung muer de Mëtten direkt am Ufank maachen, wann d'Chamber do dermat d'accord ass. Ech sinn nämlech vun e puer Deputéierten ugeschwat ginn, déi en anere Planning fir den Owend haten.

Nëmmen, wann d'Chamber do dermat d'accord ass?

(Assentiment)

Da maache mer dat esou. Gutt!

Da gi mer zum nächste Projet iwwer. Dat ass de Projet de loi 6864 iwwert de Bail commercial. An do huet d'Rapportrice d'Wuert: d'Madamm Tess Burton.

11. 6864 - Projet de loi portant sur le bail commercial et modifiant certaines dispositions du Code civil

Rapport de la Commission de l'Économie

► **Mme Tess Burton (LSAP), rapportrice.** - Voilà! Här President, Dir Dammen an Dir Härren, haut, no laangem Hin an Hier, kënnen mer endlech de Projet de loi 6864 iwwert de Bail commercial heibanne stëmmen. D'Reform vum Bail commercial huet nämlech schonn eng laang Geschicht hannert sech. Ech wëll hei kuerz drun erënneren, dass et schonn en Text ënnert der viregter Regierung gouf, deen allerdéngs vun der jëtzege Regierung zrëckgezu gi war.

Am August 2015 ass en neien Text iwwert de Bail commercial vum Wirtschaftsminister deposéiert ginn. Ueschléissend sinn e ganze Koup Avice vun de Berufskummeren, den Autorités judiciaires, der Stater Union commerciale an dem Conseil de la concurrence zu dësem Projet de loi geschriwwen ginn.

Déi zoustänneg Chamberskommissioun huet am Oktober 2016 mat hiren Aarbechten ugefaangen, nodeems d'Statsekretärin aus dem Wirtschaftsministère, d'Francine Closener, de Projet an der Wirtschaftskommissioun presentéiert hat.

Am Echange mam Statsrot hu mer zweemol Amendementer gemaach, zu deenen et och all kéiers nei Avice vun deenen eenzelne Berufskummeren an den Autorités judiciaires gouf. Nodeems mer den zweeten Avis complémentaires vum Statsrot kritt hunn an dësen all Opérations formelles konnt fale loosse, hu mer an der Commissioun de 5. Oktober de Rapport zu dësem Projet de loi ugeholl.

Nodeems de Rapport ugeholl war, hu mer nach gesinn, dass et nach zwee kleng Oubliens am Text gouf an dass och nach en Term am Gesetz huet misse geännert ginn.

(Brouhaha)

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Wann ech gelift!

► **Mme Tess Burton (LSAP), rapportrice.** - Zum enge war e Wuert vergiess ginn an zum anere war eng Inkohärenz stoe bliwwen, well vergiess gi war, en Delai unzepassen un eng Ännerung, déi mer am Text gemaach haten. Niewent deenen zwee Oubliens sollt och nach den Term „Logement“ duerch „Locaux loués“ ersat ginn. Mir hunn dem Statsrot e Brëf gemaach, fir en iwwert dës kleng Redressementer ze informéieren. Well mer de Rapport awer schonn ugeholl haten, hu mer den 12. Oktober e Rapport complémentaire ugeholl, fir dës kleng Ännerungen ze dokumentéieren.

Allerdéngs huet de Statsrot eis dunn awer matgedeelt, dass en déi Redressementer, déi mer gemaach hunn, net als Erreur-matérielles, mä als Amendement géif ugesinn an huet eis an där Logik en drëten Avis complémentaire dozou geschriwwen. Hien huet d'Ännerunge sans observation akzeptéiert, soudass den Text coordonné onverännert bliwwen ass.

Entre-temps war d'Kommissioun awer nach op e Problem opmierksam gemaach ginn, dee sech duerch dëst Gesetz stellt. Et geet hei ëm d'Entrée en vigueur vun dësem Gesetz. Hei stellt sech e Problem bei de Kontrakter vun der Souslocatioun. Dowéinst ass d'Kommissioun nach op de Wee gaangen, fir eng Transitiounsphas anzeféieren, an huet an hirer Sëtzung vum 7. Dezember nach en Amendement formuliert. Ech wäert herno nach emol op den Amendement agoen.

Fir awer also all dës Redressementer an den Amendement an der Prozedur ze dokumentéieren, hu mer schlussendlech den 11. Januar en zweete Rapport complémentaire ugeholl.

Voilà! Dat zur Virgeschicht. Da géif ech elo op den Detail vu mengem Rapport agoen.

Här President, mir hunn hei zu Lëtzebuerg eng ganz vereelzte Gesetzgebung iwwert de Bail commercial. Déi besteeënd Dismissiounen fir de Bail commercial ginn zrëck bis op d'Joer 1936. Dat si bal 80 Joer, an deene keng gréisser Upassungen un déi halteg Zäit gemaach gi sinn. Mir wëssen allerdéngs, dass den Immobiliemarché haut net méi deen ass, wéi en dat virun 80 Joer war. An dofir ass et héich Zäit ginn, dass eis Gesetzgebung iwwert de Bail commercial reforméiert gëtt.

D'Zil vun dësem Gesetzestext ass et, fir verschidden Dysfonctionnementer ze verënnern, déi sech iwwert déi lescht Joren um kommerziellen Immobiliemarché etabléiert hunn. A gläichzäiteg ass och Wäert drop geluecht ginn, dëse Gesetzesprojet ze notzen an e gewëssenen Equilibre zwëschen de Rechter an de Flichte vun de Locataires an de Propriétaires ze schafen an esou deenen zwou Parteien eng besser Planungssécherheet ze ginn.

(Mme Simone Beissel prend la présidence.)

Madamm Presidentin, ech wëll da kuerz déi wichtegst Artikelen, déi an dësem Gesetz stinn, ervirhiewen. Et solle mat dësem Gesetz eng Rei Onsécherheeten an Ongenauegkeeten aus dem Wee geschafft ginn, déi bis haut déi aktuell Legislatioun opweist.

Eng vun deenen Ongenauegkeeten betrëfft de Champ d'application, dat heescht, op wéi eng Gebaier sech de Bail commercial obligatoresch bezitt. Bei dësem Artikel hate mer laang Diskussiounen an der Commissioun. An och de Statsrot hat hei eng Textpropos gemaach, fir d'Definitioun vum Champ d'application nach méi ze präziséieren, wéi et am ursprénglechen Text virgesi war.

Dat heescht, déi nei Gesetzgebung betrëfft Loyerkontrakter vu Gebaier, déi fir de kommerziellen, industriellen an handwierklechen Zweck genotzt ginn. Och beträff sinn domat d'Centre-commercialen, d'Tankstellen an den Horeca-Beräich. Allerdéngs: D'Loyerkontrakter vu Gebaier, déi fir de fräiberufflechen Zweck genotzt ginn, oder Gebaier, déi Banken notzen, sinn hei net concernéiert.

Da gëtt an dësem Gesetzestext och d'Dauer vum Bail commercial definéiert. D'Gesetz hat ursprénglech virgesinn, dass de Bail obligatoresch à durée déterminée misst sinn. De Statsrot huet allerdéngs a sengem éischten Avis d'Fro opgeworf, wéi sou net och Kontrakter, déi indéterminé sinn, mat an d'Gesetz opgeholl géife ginn. Dëser Remark ass d'Kommissioun nogaangen an huet dës Ergänzung an den Text opgeholl an iwwerléisst domat deenen zwou Parteien d'Decisioun vun der Durée vum Kontrakt. An Zukunft gëtt et also d'Méiglechkeet, e Bail commercial fir eng Durée déterminée oder indéterminée ofzeschleissen.

Allerdéngs applizéiere sech d'Dismissiounen aus dësem Gesetz net op Kontrakter, déi fir manner oder genau fir ee Joer ofgeschloss ginn. Dëst war eng Präzisioun, déi vun der Commissioun gewënscht ginn ass, fir kloeremaachen, dass Kontrakter, déi just fir eng kuerz Zäit ofgeschloss ginn, net an de Genoss komme vun den Dismissiounen vun dësem Gesetz hei. Dëst am Hëlbäck, dass d'Propriétaires et de Commerçants erméiglechen, just fir eng kuerz Zäit e Geschäft opzemaachen. En aktuell Beispill sinn hei d'Pop-up-Storen, déi just fir eng ganz kuerz Zäit op enger Plaz hir Dieren opmaachen.

E weidere wichtegen Artikel, woumat eng grouss Neierung mat dësem Gesetz a Kraaft trëtt, ass den Artikel, deen déi sougenannten „Pas-de-porte“ verhënnere soll. D'Regierung wëllt de Geschäftsmodell, dee sech iwwert déi lescht Joren ëmmer méi um kommerziellen Immobiliemarché etabléiert huet, mat dësem Gesetz hei verënnern. De Pas-de-porte ass dee sougenannten „Entréesticket“, deen haut oft vum Locataire un de Propriétaire muss bezuelt ginn, dass en iwwerhaapt an de Genoss kënnt vun engem Bail, anstatt dass un deen ale Locataire e legitimme Präis fir de Fonds de commerce bezuelt gëtt.

De Statsrot huet zu dësem Artikel eng duebel Opposition formelle formuléiert. Hie stellt net de Prinzip vum Verbuet vun all Supplement zum Loyer, dee bezuelt gëtt, a Fro, mä bemängelt, dass den Text méi präzis misst sinn a mécht hei eng Textpropos, déi vun der Commissioun och esou iwwerholl ginn ass. Deen neien Text gesäit also elo vir, dass all Supplement, deen zum Loyer un de Propriétaire bezuelt gëtt, beim Ofschloss vum Kontrakt verbueden ass.

Des Weidere ginn an deemselwechten Artikel och Präzisiounen zu der Garantie locative gemaach, déi de Moment nach net gesetzlech geregelt war. D'Regierung hat hei dräi Méint proposéiert. Allerdéngs huet ënner anerem de Statsrot awer sechs Méint virgeschloen, well dëst méi dem Montant entsprécht, deen de Propriétaire brauch, fir sech ze schützen, an och éischter dem Usus an der Praxis entsprécht.

D'Garantie locative gëtt also op e Maximum vu sechs Méint limitéiert. Da gëtt och festgehalten, dass de Locataire dës Garantie sous forme vun